

"12" sentyabr 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050655 İnformasiya texnologiyaları.

Fakultə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri

Kodu: IPFS-B04

Tədris ili: III tədris ili, (2025-2026); Semestr: V

Tədris yükü: Auditoriya saati 60 (30 saat mühazirə, 30 saat laboratoriya)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKT üzrə kredit: 6 kredit

Auditoriya N:

Saat:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: m. Məlikzadə Tural Tofiq oğlu

Məsləhət saati: I – gün saat 10³⁰ -11³⁰- da.

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli 170 a

E-mail ünvanı: tural1996t@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas

1. Müslümov V.B., Əliyev Ə.Ə., Həbibullayev S.B., Sərdarov Y.B. "İnformatika" vəsaiti. Bakı: TQDK, 2021
2. M.Xəlilov, N.Həsənova. İnformatika (Universitetlər üçün dərslik). Bakı, BDU, 2015
3. Subhan Musayev. Müasir İnformatika. Prestij-S tədris mərkəzi. Bakı-2020
4. F.Məmmədov, F.İbiyev. Microsoft Office Word 2010. (Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti). Bakı, 2015
5. V.Müslümov, A.Hacıyev, F.Babayev. Microsoft Excel 2010 (Ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti). Bakı, 2015

Əlavə:

6. Леонтьев В. Windows 10. Новейший самоучитель. Москва, 2015
7. Карчевский Е. М., Филиппов И. Е., Филиппова И.А. Excel 2010 в примерах. Учебное пособие. Казанский университет, 2012
8. А.Лебедьев. Windows 7 и MS Office 2010. Компьютер для начинающих. Санкт-Петербург, 2010

IV. Prerekvizitlər: Bu gün informasiya cəmiyyətinə keçid şəraitində Azərbaycan təhsil sisteminin qarşısında duran ən əsas vəzifələrdən biri kimi innovasiya texnologiyalarını dərinlən bilən, onları öz işinə tətbiq etməyi bacaran və yeni iqtisadi münasibətlər şəraitində əmək bazarının tələblərini ödəyə biləcək müərkəb iqtisadi münasibətlər şəraitində rəqabətə davamlı kadrların – şəxsiyyətlərin yetişdirilməsidir.

V.Korekreviztilər: Müstəqil və qrup şəklində fəaliyyət göstərmək bacarığını artırmaq; Zəruri informasiyanı axtarıb tapmaq və ondan sistemləşdirilmiş formada istifadə etmək;

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: İnteqrallaşmış proqram məhsullarının yaradılması prosesində əsas prinsiplərin müəyyənləşdirilməsi və mənimsənilməsi.

- İnteqrallaşmış proqram təminatının strukturunun və tərkib hissələrinin təyinatının, eləcə də komponentlər və instrumental vasitələr arasında qarşılıqlı əlaqə imkanlarının və proqramların funksional imkanlarının genişləndirilməsi üçün nəzərdə tutulan əlavə vasitələrin öyrənilməsi.

- Tətbiqi proqram paketlərinin tətbiqi və onlardan istifadə etməklə işin təşkili. Tətbiqi proqram paketlərinin nəzəri əsaslarının, tətbiqi proqram paketlərində layihələrin işlənməsi üçün proqram vasitələrinin öyrənilməsi və s.Bu və ya digər məqsədlərə çatmaq üçün informasiya və informasiya texnologiyalarının fundamental anlayışlarını mənimsəmək vacibdir. Multimedia texnologiyaları kursunun tədrisində ən əsas məqsəd də məhz öyrənilmələri multimedia texnologiyalarının nəzəri əsasları, struktur quruluşu, tətbiq sahələri və ən əsası yaradılması prinsipləri ilə tanış etmək, onlara avtomatlaşdırılmış informasiya sistemlərindən istifadə vərdişlərini aşılamaqdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 bal kollokviuma görə, 20 bal laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialları dərindən başa düşür, cavabı dəqiqdir və hərtərəflidir.

- 9 bal - tələbə keçirilmiş materialları tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.

- 7 bal - tələbə keçirilmiş materialları başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmamazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir.

- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

- 0 bal - suallara cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticələrinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

51 baldan aşağı "qeyrikafi" -F,

51 - 60 bal "qənaətbəxş" -E,

61 - 70 bal "kafi" -D,

71 - 80 bal "yaxşı" -C,

81 - 90 bal "çox yaxşı" -B,
91 - 100 bal "əla" -A kimi qiymətləndirilir.

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, laboratoriya 30 saat. Cəmi: 60 saat.

No	Keçirilən mühazirə və laboratoriya mövzularının məzmunu.	Saat	lab	Tarix
1	2	3	4	5
	Mühazirə mövzuları			
1.	Mövzu № 1. Kompüterin proqram təminatı Plan 1.Kompüterin proqram təminatı haqqında ümumi məlumat 2.Sistem proqram təminatı 3.Tətbiqi proqram təminatı 4.Instrumental proqram təminatı	2	2	
2.	Mövzu № 2. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram təminatı Plan 1.Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram təminatı . 2. Üsulyonlu tətbiqi proqram təminatı 3. Problemyonlu tətbiqi proqram təminatı 4. Qlobal kompüter şəbəkələri üçün olan tətbiqi proqram təminatı	2	2	
3.	Mövzu № 3. Mətn redaktorları və prosessorları Plan 1.Mətn redaktorları və prosessorları 2.Mətn redaktorları və onların funksiyaları	2	2	
4.	Mövzu № 4. MS Word 2010 mətn prosessoru. Plan 1. MS Word 2010 mətn prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri 2.MS Word 2010 mətn prosessorunun File düyməsinin əmrli 3. MS Word 2010 mətn prosessorunda lent tablari və onların əmrli 4. MS Word 2010 mətn prosessorunda mətn hissələrinin mous və klaviatura qisayolları vasitəsi ilə seçilməsi.	2	2	
5.	Mövzu № 5. Elektron cədvəllər və cədvəl prosessorları. Plan 1.Elektron cədvəllər 2.Cədvəl prosessorları və MS Excel haqqında ümumi məlumat	2	2	
6.	Mövzu № 6. MS Excel cədvəl prosessoru Plan 1. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri 2. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunun lent tablari və onların əmrli 3. MS Excel 2010 cədvəl prosesorunda məlumatın daxil edilməsi və məlumatların silinməsi. 4. MS Excel 2010 cədvəl prosesorunda, oyuqların köçürülməsi, yerdəyişməsi, daşınması və formatlanması.	2	2	

	oyuqların və ya diapazonların seçim üsulları. 5. MS Excel 2010 cədvəl prosesində funksiyalar			
7.	Mövzu № 7. Elektron təqdimat proqramları Plan 1. Elektron təqdimat proqramları haqqında ümumi məlumat 2. Elektron təqdimat və slaydlar	2	2	
8.	Mövzu № 8. MS Power Point 2010. Plan 1. MS Power Point 2010 proqramının pəncərə quruluşu və onun komponentləri 2. MS Power Point 2010 proqramının lent başlıqları 3. MS Power Point 2010-da təqdimatların hazırlanması 4. MS Power Point 2010-da slayda mətnlərin daxil edilməsi, redaktəsi və slayda müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi. 5. MS Power Point 2010 elektron təqdimat proqramında slaydların keçid effektləri və slayd obyektlərinin animasiya effektləri 6. MS Power Point 2010 elektron təqdimat proqramında təqdimatın görünüş rejimləri və slaydların nümayişi	2	2	
9.	Mövzu № 9. Qrafiki redaktorlar. Plan 1. Qrafik redaktorlar haqqında ümumi məlumat 2. Rastr qrafikası 3. Vektor qrafikası 4. Fraktal və ya 3 ölçülü qrafika	2	2	
10.	Mövzu № 10. PAINT qrafik redaktoru Plan 1. PAINT qrafik redaktoru haqqında ümumi məlumat 2. PAINT qrafik redaktoru interfeysi 3. PAINT qrafik redaktorunun lent başlıqları	2	2	
11.	Mövzu № 11. Verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri Plan 1. Verilənlər bazası anlayışı, onun struktur modelləri 2. Cədvəl anlayışı və onun elementləri 3. Verilənlər Bazasının idarəetmə sistemləri haqqında ümumi məlumat	2	2	
12.	Mövzu № 12. MS Access 2010 VBİS. Plan 1. MS Access haqqında ümumi məlumat 2. MS Access 2010 proqramının obyektləri 3. Ms Access proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri 4. Ms Access-də Ribbon (lent) istifadəçi interfeysi 5. Cədvəllərin yaradılması və cədvəllər arasındakı əlaqənin yaradılması	2	2	
13.	Mövzu № 13. Nəşriyyat sistemləri, tərcümə və lüğət proqramları, mühasibat proqramları Plan 1. Nəşriyyat sistemləri, tərcümə və lüğət proqramları, mühasibat proqramları	2	2	
14.	Mövzu № 14. İntegrallaşdırılmış paketlər, Avtomatlaşdırılmış layihə sistemləri	2	2	

	Plan 1.Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Inteqrallaşdırılmış paketlər 2. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Avtomatlaşdırılmış layihə sistemləri			
15.	Mövzu № 15. Ekspert sistemləri. Case-texnologiyası Plan 1.Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Ekspert sistemləri 2.Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri:Case-texnologiyası	2	2	
		30s.	30s.	
	Cəmi:	60s.		
	Fənn üzrə cəmi			

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Kursu tədris etdikdən sonra tələbələr İnformasiya kommunikasiya texnologiyalar haqqında bilikləri mənimsəyir və kompüter texnologiyasından istifadə edərək istifadəni bacarırlar.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- Tətbiqi proqramlar paketinin informasiya sistemlərinin qurulması prinsiplərini mənimsəmək
- Çoxtəyinatlı informasiyaların emalı üçün müasir proqram təminatından istifadə etməyi bacarmaq
- Proqramlara əlavə olunmuş dillərin köməyindən istifadə etməklə tətbiqi proqramların imkanlarının artırılmasını bacarmaq
- Tətbiqi proqram paketlərini müasir vəziyyətlərini və inkişaf tendensiyyalarını bilməlidirlər.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Fənnin kollokvium sualları:

Birinci kollekvum sualları.

1. Kompüterin proqram təminatı haqqında ümumi məlumat
2. Sistem proqram təminatı
3. Tətbiqi proqram təminatı
4. Instrumental proqram təminatı
5. Ümumi təyinatlı proqram təminatı haqqında ümumi məlumat.
6. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram təminatı
7. Üsulyonlu tətbiqi proqram təminatı
8. Problemyonlu tətbiqi proqram təminatı
9. Qlobal kompüter şəbəkələri üçün olan tətbiqi proqram təminatı
10. Mətn redaktorları və prosessorları
11. Mətn redaktorları və onların funksiyaları

12. MS Word 2010 mətn prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri
13. MS Word 2010 mətn prosessorunun File düyməsinin əmrləri
14. MS Word 2010 mətn prosessorunda lent tablari və onların əmrləri
15. Elektron cədvəllər və cədvəl prosessorları

13. MS Excel 2010
komponentləri
14. MS Excel 2010
15. MS Excel
silinmə
16. MS

İkinci kollektiv sualları.

1. Elektron təqdimat və slaydlar
2. MS Power Point 2010 proqramının pəncərə quruluşu və onun komponentləri
3. MS Power Point 2010 proqramının lent başlıqları
4. MS Power Point 2010-da slayda mətnlərin daxil edilməsi, redaktəsi və slayda müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi
5. MS Power Point 2010 elektron təqdimat proqramında təqdimatın görünüş rejimləri və slaydların nümayişi
6. Qrafik redaktorlar haqqında ümumi məlumat
7. Rastr qrafikası
8. Vektor qrafikası
9. PAINT qrafik redaktoru haqqında ümumi məlumat
10. PAINT qrafik redaktoru interfeysi
11. Verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri
12. Verilənlər bazası anlayışı, onun struktur modelləri
13. Cədvəl anlayışı və onun elementləri
14. MS Access haqqında ümumi məlumat
15. MS Access 2010 proqramının obyektləri

XV. İmtahan sualları

I-blok

1. Komputerin proqram təminatı haqqında ümumi məlumat
2. Sistem proqram təminatı
3. Tətbiqi proqram təminatı Instrumental proqram təminatı
4. Ümumi təyinatlı proqram təminatı haqqında ümumi məlumat.
5. Mətn redaktorları və prosessorları
6. Mətn redaktorları və onların funksiyaları
7. MS Word 2010 mətn prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri
8. MS Word 2010 mətn prosessorunun File düyməsinin əmrləri
9. MS Word 2010 mətn prosessorunda lent tablari və onların əmrləri
10. MS Word 2010 mətn prosessorunda mətn hissələrinin mous və klaviatura qısayolları vasitəsi ilə seçilməsi.

II-blok

11. Elektron cədvəllər
12. Cədvəl prosessorları və MS Excel haqqında ümumi məlumat

13. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunun proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri
14. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunun lent tablaları və onların əmrləri
15. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunda məlumatın daxil edilməsi və məlumatların silinməsi.
16. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunda, oyuqların köçürülməsi, yer dəyişməsi, daşınması və formatlanması. oyuqların və ya diapazonların seçim üsulları.
17. MS Excel 2010 cədvəl prosessorunda funksiyalar

III-blok

18. Elektron təqdimat proqramları haqqında ümumi məlumat
19. Elektron təqdimat və slaydlar
20. MS Power Point 2010 proqramının pəncərə quruluşu və onun komponentləri
21. MS Power Point 2010 proqramının lent başlıqları
22. MS Power Point 2010-da təqdimatların hazırlanması
23. MS Power Point 2010-da slayda mətnlərin daxil edilməsi, redaktəsi və slayda müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi.
24. MS Power Point 2010 elektron təqdimat proqramında slaydların keçid effektləri və slayd obyektlərinin animasiya effektləri
25. MS Power Point 2010 elektron təqdimat proqramında təqdimatın görünüş rejimləri və slaydların nümayişi

IV-blok

26. Qrafik redaktorlar haqqında ümumi məlumat
27. Rastr qrafikası
28. Vektor qrafikası
29. Fraktal və ya 3 ölçülü qrafika
30. PAINT qrafik redaktoru haqqında ümumi məlumat
31. PAINT qrafik redaktoru interfeysi
32. PAINT qrafik redaktorunun lent başlıqları
33. Verilənlər bazası anlayışı, onun struktur modelləri
34. Cədvəl anlayışı və onun elementləri
35. Verilənlər Bazasının idarəetmə sistemləri
36. MS Access haqqında ümumi məlumat
37. MS Access 2010 proqramının obyektləri
38. Ms Access proqram pəncərəsi və onun əsas komponentləri
39. Ms Access-də Ribbon (lent) istifadəçi interfeysi

V-blok

40. Cədvəllərin yaradılması və cədvəllər arasındakı əlaqənin yaradılması
41. Nəşriyyat sistemləri, tərcümə və lüğət proqramları, mühasibat proqramları
42. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: inteqrallaşdırılmış paketlər
43. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Avtomatlaşdırılmış layihə sistemləri
44. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Ekspert sistemləri
45. Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri: Case-texnologiyası.

"Ümumi təyinatlı tətbiqi proqram paketləri" fənninin sillabusu 050655 informasiya texnologiyaları ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-cü il, protokol №_01_).

Fənn müəllimi:

m T.T.Məlikzadə, A.Ələskərzadə.

Kafedra müdiri:

dosent R. F. Əliyev